

РЕШЕНИЕ

№ 4390

гр. София, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря Й.КА Г. Ц
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110152044 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

22.03.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретар Й.ка Ц, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 52044/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от ЗАД „БВИГ“ АД срещу ЗАД „ДБЖЗ“ АД, като се твърди, че на 02.08.2017 г., около 08:10 ч. било настъпило ПТП, като водачът на л. а. „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ се движел по ул. „Панайот Пипков“ в гр. София с посока към ул. „Крушова градина“ – по която улица се движел л. а. „Волво С40“, рег. № ....., като на кръстовището между двете улици, което не било регулирано с пътни знаци, оказващи предимство, водачът на л. а. „Опел Тигра“ нарушил ЗДвП, като не предоставил предимство на деснодвижещият се водач на другото МПС, като настъпил удар между леките автомобили. Поддържа, че в следствие на ПТП-то били нанесени вреди по л. а. „Волво С40“, рег. № ....., за който към момента на инцидента имало сключена валидна застраховка

„Каско“, обективирана в застрахователна полица № 4704170260000319, с период на застрахователно покритие от 01.03.2017 г. до 01.03.2018 г., като във връзка с ПТП-то била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 470417171739247, като била установена хипотезата на тотална щета, като била изплатена сумата от 4560,26 лева – застрахователно обезщетение, определение след приспадане на запазените части. Навежда доводи, че плащането било извършено с платежно нареждане то 29.09.2017 г. Излага съображение, че освен това била заплатена сумата от 74,40 лева във връзка с предоставена транспортна услуга по „репатриране“ на лекия автомобил, като също така били сторени обичайни ликвидационни разходи в размер на 25,00 лева. Твърди, че с плащане на застрахователното обезщетение е встъпил в правата на увредения срещу делинквента и неговия застраховател по застраховка гражданска отговорност. Поддържа, че към момента на ПТП-то е било налице валидно застрахователно правоотношение с ответника, чийто предмет е бил отговорността на делинквента по валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективирано в застрахователна полица № BG/30/1170011501179, със срок на застрахователно покритие от 15.04.2017 г. до 14.04.2018 г. Навежда доводи, че е поканил ответника да заплати претендираната сума, но тъй като последният не бил заплатил дължимата регресна претенция, то последният бил изпаднал в забава, поради което дължал сумата от 58,64 лева – мораторна лихва за периода от 15.08.2022 г. до 26.09.2022 г. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми, както и сторените деловодни разноси.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, като е направен отвод за нередовност на исковата молба, тъй като не били изложени всички обстоятелства обосноваващи наличието на регресно вземане, както и било представено нечетливо копие от протокола за ПТП-то, а освен това се разминавали сумите по заплатено и претендираното вземане. Твърди, че претенциите са допустими, но неоснователни. Поддържа, че не възразява срещу наличието на застрахователно правоотношение, както и по отношение на заплатените от ищеца суми. Навежда доводи с които оспорва механизма на ПТП-то, като счита, че последният не е така такъв какъвто се твърди от ищеца. Излага съображения, че не е налице фактическият състав на чл. 45 ЗЗД. Твърди, че изцяло ищцовото дружество трябвало да поеме риска от настъпването на твърдяното застрахователно събитие, евентуално развива подробни аргументи за наличието на съпричиняване. Поддържа, че претенцията е предявена в завишен размер, което обосновава. Навежда доводи за липса на причинно-следствена връзка по отношение вредите на увреденото МПС и поведението на водача, който се твърдяло, че бил виновен. Излага съображения по отношение на протокола за ПТП, като сочи, че за част от тях последният не се ползвал с материална доказателствена сила. Соци, че след като неоснователен е иска за главницата, то такъв се явявал и акцесорният иск за мораторна лихва. Иска отхвърляне на предявените искове. Претендира разноси.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 411 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В чл. 411 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилата по чл. 74 ЗЗД, тъй като застрахователят при настъпване на застрахователното събитие не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 411 КЗ встъпва в правата на увредения срещу причинителя на вредата или срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечил деликтната отговорност на виновния за настъпването на процесното ПТП водач на МПС.

Предпоставките за възникване на регресното право на застрахователя по имуществено застраховане срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на имуществени вреди (делинквента) изисква кумулативното осъществяване на следните предпоставки: **1)** наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца по имуществена застраховка; **2)** за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата – арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т.е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно поведение; **3)** застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ и **4)** към момента на настъпване на застрахователното събитие (ПТП) между делинквента и застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ да е съществувало действително правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“.

Между страните не се спори, поради което и с доклада по делото е обявено за безспорно, че: **1)** че на 02.08.2017 г., около 08:10 ч. било настъпило ПТП, като водачът на л. а. „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ се движел по ул. „Панайот Пипков“ в гр. София с посока към ул. „Крушова градина“ – по която улица се движел л. а. „Волво С40“, рег. № ....., като на кръстовището между двете улици, което не било регулирано с пътни знаци, оказващи предимство, настъпил удар между двата автомобила; **2)** за л. а. „Волво С40“, рег. № ..... към момента на инцидента имало сключена валидна застраховка „Каско“, обективирана в застрахователна полица № 4704170260000319, с период на застрахователно покритие от 01.03.2017 г. до 01.03.2018 г., като във връзка с ПТП-то била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 470417171739247, като била установена хипотезата на тотална щета, като била изплатена сумата от 4560,26 лева – застрахователно обезщетение, определение след приспадане на запазените части; **3)** с платежно нареждане от 29.09.2017 г. ищецът изплатил дължимото застрахователно обезщетение, както че освен това била заплатена сумата от 74,40 лева във връзка с предоставена транспортна услуга по „репатриране“ на лекия автомобил, като също така били сторени обичайни ликвидационни разходи в размер на 25,00 лева; **4)** че към момента на ПТП-то е било налице валидно застрахователно правоотношение с ответника, чийто предмет е бил отговорност на водача на л. а. „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ по валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективирано в застрахователна полица № BG/30/1170011501179, със срок на застрахователно покритие от 15.04.2017 г. до 14.04.2018 г.; **5)** ищецът е поканил ответника да му заплати претендираните суми, но ответника и понастоящем не бил заплатил претендираните вземания.

От Протокол за ПТП № 1681145/02.08.2017 г. се установява, че на 02.08.2017 г. е настъпило ПТП, около 08:10 ч., като лек автомобил „Волво С40“, рег. № СА ..... КМ се движи по улица „Крушова градина“, с посока от ул. „Захари Заграф“ към ул. „Папрат“, и на кръстовището с ул. „Панайот Пипков“, настъпва ПТП с идващия от лявата му страна лек автомобил „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ.

Протоколът за ПТП по своята правна природа представлява официален свидетелстващ документ по смисъла на чл. 179 ГПК, ползващ се с обвързваща съда материална доказателствена сила относно обективираните в него обстоятелства за датата, мястото, механизма на увреждането и причинените вреди на автомобилите. В този смисъл е и преобладаващата (незадължителна) практика на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК – напр. **Решение № 24 от 10.03.2011 г. на ВКС по т. д. № 444/2010 г., I т. о., ТК**, в което се приема, че *„Протоколът за Пътно-транспортно произшествие, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК (чл. 143 ГПК (отм.). Официалният свидетелстващ документ има материална*

доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ... В случая не е оспорена автентичността на Акта за ПТП или удостоверителната компетентност на актосъставителя, или реда по който е съставен актът, в който случай свидетелските показания на актосъставителя хипотетично биха имали значение. Въпреки че изявлението, че той го е съставил, но не си спомня обстоятелствата, е лишено от доказателствена стойност и в тази хипотеза... Поради обстоятелството, че в откритото производство по чл. 154, ал. 3 предл. 1 ГПК (отм.) материалната доказателствена стойност на Протокола за ПТП **не е оборена**, тя ще бъде зачетена и съдът ще следва да приеме, че фактите са се осъществили така, както е отразено в протокола.”; **Решение № 73 от 22.06.2012 г. на ВКС по т. д. № 423/2011 г., I т. о., ТК**, в което се приема, че „Първият поставен въпрос е решен в противоречие със задължителна практика на ВКС. С Р № 24/10.03.2011 г. по т. д. № 444/2010 г. на I т. о. е прието, че протоколът за ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК. Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ. Разбира се, може да бъде оспорена автентичността на акта за ПТП или удостоверителната компетентност на актосъставителя или реда по който е съставен акта, в който случай свидетелски показания са допустими.” и **Решение № 85 от 28.05.2009 г. на ВКС по т. д. № 768/2008 г., II т. о., ТК**.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на св. В. Н..

От казаното от св. Н. се установява, че е шофирала лек автомобил „Волво“, като бил в колата с майка й. Била спряла на кръстовище, като потегляйки не била имала възможност да измени и няколко метра, тъй като скоростта и била не повече от 10 км./ч., отляво, отгоре от улицата, която била с наклон, със голяма скорост ги ударил автомобил. След удара те били изхвърлени от кръстовището и се забили в отсрещната ограда. Другият водач излязъл от автомобила и била много уплашена. Свидетелства, че ударът бил до такава степен тежък, че усукал „Волво“-то и то било тотална щета. Инцидентът бил станал в „Драгалевци“, но не може да посочи точно на кои улици, тъй като било отдавна. След това викнали застрахователя, като нейният автомобил не можел да се придвижва на собствен ход, като сочи, че не помни каква е била другата кола. Изяснява, че не е сигурна, но вероятно с периферното зрение е видяла другия водач, но части преди удара, тъй като всичко станало много бързо. Другият водач се движел с голяма скорост, като тя дори не успяла да превключи предваката и да стигне до средата на кръстовището. Изяснява, че се е огледала и имала добра видимост, като потеглила със скорост не повече от 5 км./ч. Ударът бил настъпил в предната лява част – от страната на шофьора за което имала спомен. Към онзи момент на кръстовището нямало знаци, за което е категорична тъй като познавала мястото. В момента имало храсти и дървета, но вече имало поставен знак.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на св. Н. за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно логични, като не се доказва свидетелят да е заинтересован от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на противоречия в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелят, да си спомня случая по-общо,

допускат неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Същественото е, че субективните му възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимоизключващи се, включително свидетелят ги потвърждават, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните възприятия е нормално свидетелят да описва някои детайли по различен начин, доколкото последният е пряк участници в ПТП-то.

Прието и неоспорено е заключението на САТЕ от което се изяснява, че механизма на ПТП-то е следният: на 02.08.2017 г. е настъпило ПТП, около 08:10 ч., като лек автомобил „Волво С40“, рег. № СА ..... КМ се движи по улица „Крушова градина“, с посока от ул. „Захари Заграф“ към ул. „Папрат“, и на кръстовището с ул. „Панайот Пипков“, настъпва ПТП с идващия от лявата му страна лек автомобил „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ. Вещото лице е посочило, че вредите по лекия автомобил „Волво“ са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП, като стойността необходима за възстановяването по средни пазарни цени към датата на ПТП-то е в размер на 13801,56 лева. Вещото лице е посочило, че действителната стойност на автомобила към момента на инцидента е 7960,00 лева, поради което е направен извод за наличието на тотална щета, съответно е посочено, че стойността на запазените части е в размер на 2388,00 лева, съответно извода за стойността при замества по формула за сумата от 5572,00 лева. Изяснено е, че с оглед доказателствата по делото автомобилът „Волво“ се е движел с около 30 км./ч., като изрично е посочено, че поради липса на други данни не може да се направи извод за това дали инцидента е бил предотвратим от техническа гледна точка. Установено е, че принципно стойността необходима за възстановяване на автомобила по цени при алтернативни доставчици е в размер на 13609,32 лева.

Съдът, като извърши преценка на заключението на САТЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е извършено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

При определяне на стойността на дължимото регресно вземане, съдът намира, че следва да вземе предвид стойността изяснена в заключението на САТЕ по средни пазарни цени. Трябва да се изясни и принципната позиция на настоящият съдебен състав, че съгласно нормата на чл. 386 КЗ застрахователната сума не може да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество. За възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи. Съгласно чл. 399 КЗ, предмет на застрахователния договор за имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застраховане е оценимо в пари. С оглед на така очертания предмет, при обикновената имуществена застраховка максималният размер на вредите, които могат да настъпят, може предварително да бъде определен, поради което застрахователната сума не трябва да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. Начинът на определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение при иска по чл.

405 КЗ, съответно чл. 410 КЗ, чл. 411 КЗ и чл. 432 КЗ се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно адекватната стойност на претърпяната от осъществяване на застрахователното събитие вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към същия момент – така Решение № 37 от 23.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 667/2008 г., I т. о., ТК; Решение № 59 от 6.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 2367/2015 г., I т. о., ТК; Решение № 235 от 27.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 1586/2013 г., II т. о., ТК.

В случая, съдът счита, че доколкото размера на претендираната сума, вкл. предвид запазените части е по-малък от размера съобразно кредитираното заключение на САТЕ, то и с оглед принципа на диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК), претенцията за главницата следва да бъде уважена в пълния предявен размер.

В случая при съвкупната преценка на събраните по делото доказателства безспорно се установява, че процесното ПТП е настъпило в следствие на виновното и противоправно поведение на водача на лекия автомобил „Опел Тигра“.

Съгласно правилото на чл. 20 ЗДвП, водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват. Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението.

Неоснователно е възражението на ответника за наличието на съпричиняване или т. нар. компенсация на вини (*compensatio culpaе*). В случая от събраните по делото доказателства не може да се направи извод, че водача на лекия автомобил „Волво“ с поведението си противоправно или обективно е допринесъл за настъпването на инцидента или е увеличил риска от настъпването на неблагоприятните последици. При това положение, с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

По отношение претенцията на за мораторна лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, съдът намира следното:

В новелата на чл. 412, ал. 3 КЗ е предвидено, че в срок 30 дни от представянето на всички доказателства застрахователят трябва: 1. да определи и изплати размера на своето задължение по предявената претенция, или 2. мотивирано да откаже плащането. Следователно, една след изтичане на срока за доброволно плащане длъжника изпада в забава.

По делото са представени писмо изх. № Л 04453/12.07.2022 г. и обратна разписка от 14.07.2022 г., като се установява, че именно на последната дата ответника е получил поканата за регресно плащане.

С оглед на обстоятелството, че по делото нито се твърди, нито се сочат доказателства, че ответника действително е заплатил претендираната сума, то и оглед броенето на срокове, съобразно чл. 72 ЗЗД, съдът счита, че от 15.08.2022 г. ответникът е изпаднал в забава, като при аритметическото изчисляване на дължимата сума, вкл. с оглед правилото на чл. 162

ГПК, съдът счита, че следва да уважи претенцията в пълен размер.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноси разполага само ищеца. Последният е поискал присъждането на деловодни разноси, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да му се присъди сумата от 1219,60 лева, представляващи деловодни разноси и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „ДБЖЗ“ АД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление гр. .... **да заплати на** ЗАД „БВИГ“ АД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. ...., на основание чл. 411 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 4909,00 лева**, представляващи регресно вземане и обичайни ликвидационни разходи по застрахователна преписка (именувана „щета“) № 470417171739247, за ПТП от 02.08.2017 г. настъпило около 08:10 ч., като лек автомобил „Волво С40“, рег. № СА ..... КМ се движи по улица „Крушова градина“, с посока от ул. „Захари Заграф“ към ул. „Папрат“, и на кръстовището с ул. „Панайот Пипков“, настъпва удар с идващия от лявата му страна лек автомобил „Опел Тигра“, рег. № СА ..... СХ, чийто водач виновно и противоправно е нарушил чл. 20 ЗДвП, ведно със законната лихва от 27.09.2022 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, както и **сумата от 58,64 лева**, представляващи мораторна лихва за периода от 15.08.2022 г. до 26.09.2022 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЗАД „ДБЖЗ“ АД, ЕИК: ..... **да заплати на** ЗАД „БВИГ“ АД, ЕИК: ....., **сумата от 1219,60 лева**, представляващи деловодни разноси и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____